

KURJER KRAKOWSKI.

Kurjer wychodzi codziennie przed południem z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

Prenumerata wynosi:		na prowincyi z przesyłką:	
w Krakowie:		Rocznie	12 zlr.
Rocznie . . . 9-60	Kwartalnie . . 2-40	Półrocznie	6 "
Półrocznie . . 4-80	Miesięcznie . . 80	Kwartalnie	3 "
Za odosłanie 20 ct. miesięcznie		Miesięcznie	1 "

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petiowy lub za jego miejsce, pierwszy raz 6 centów, za każdy następny zaś 4 centy. Nadesłane od wiersza petiowego 20 ct. Prospekt, cyrkularze dla prenumeratów zamiejscowych po 1 zlr. od 100 egz., dla prenumeratów miejscowych po 50 ct. od 100 egz. Nekrologja po 10 ct. od wiersza.

Ajencje Kurjera w Krakowie:

Administracja „Kurjera“ (hotel Saski), główna trafiką na linii A-B, sklep Z. Skalskiego w Sukiennicach, handel Kuklińskiego w Sukiennicach, agencja pism Silbersteina, sklep Hessa w Rynku, handel Bajera ul. Grodzka, księgarnia Fenichla ul. Grodzka, Ringel, trafiką ul. Grodzka, E. Gross ul. Mostowa, księgarnia Zupańskiego w Rynku, handel A. Mecnarowskiego ul. Szczepańska, handel Elera ul. Karmelicka, Gronner ul. Zwierzyniecka, Frist ul. Florjańska, trafiką Markowicza ul. Florjańska, antykwarja Himmelblau ul. Szpitalna, handel Zyglowicza i Mikuszewskiego na Małym Rynku, J. Horowitz ul. Łobzowska, drukarnia A. Koziańskiego na Podgórzu.

Administracja i Redakcja w księgarni K. Bartoszewicza (hotel Saski).

Cena pojedynczego Numeru 5 centów.

Czy Austria szuka kompensat na Wschodzie?

Na to często teraz roztrząsane pytanie trzeba by a priori odpowiedzieć: tak! Bo straciwszy swą dawną, bardzo poważną pozycję we Włoszech i Niemczech, Austria powinna gdzieś szukać kompensat. Ale polityka międzynarodowa nie zawsze stosuje się do formulek teoretycznych. To też dzieje świadczą dostatecznie, że Austria właściwie nie szuka kompensat na Wschodzie. Przypomnijmy sobie, że zmuszona przez dwa wieki odparć ciągle napaści Ottomanów, docierających dwukrotnie aż pod mury Wiednia na schyłku wieku XVII-go i w skutek zwycięskiej, steczonej pod murami Wiednia pod naczelnem dowództwem Jana III bitwy, Austria zadała pierwszy stanowczy cios potęgze osmańskiej. Pokój zawarty w rozłożonym romantycznie na prawym, stromym brzegu Dunaju Karlewacu, w 1699 r., oddał prawie całe Węgry i Siedmiogród pod władzę Austrii. Pokój, zawarty w Passarowicach (1718) po świetnych zwycięstwach księcia Eugeniusza Sabaudzkiego, przyznawał Austrii nawet część Serbii ze zdobytym wtedy Białogrodem. Wreszcie w mniej korzystnym pokoju białogrodzkim (1739) Sawa i Dunaj ustanowione zostały jako granice między Austrią a Turcją, które przetrwały aż do r. 1878, a zatem przez niemal 140 lat. W tym długim okresie, gdy małe Prussy wzmożyły się tak potężnie, łupiąc jednego sąsiada po drugim, Austria nie uczyniła ani kroku naprzód, choć przy upadającej z każdym lat dziesiątkiem potęgze tureckiej, potrzebowała się tylko schylić, aby zabrać tę lub ową sąsiednią prowincję turecką.

Weźmy np. Serbię, która głównie dzięki poparciu Austrii uwolniła się w r. 1815 z pod bezpośredniego panowania tureckiego. Ileż to od tego czasu nastrożono się dworowi wiedeńskiemu sposobności do zabrania jej pod tym lub owym pretekstem. Każda gwałtowna zmiana dynastii — a zmiany owe były częste w Białogrodzie — dostarczała takiego pretekstu. Przed r. 1848 książę Metternich w Europie odgrywał podobną rolę, jak dziś ks. Bismark. Gdyby wtedy w Wiedniu by pomyśleli o aneksjach na Wschodzie, nie nie to łatwiejszego, jak zabrać Bośnię, Serbię lub ówczesną Mołdawo-Wołoszę. Prawda że wtedy polityka wiedeńska miała wzrok zwrócony wyłącznie na Włochy i Niemcy. Ale i w późniejszych czasach, nie zapanował w Wiedniu system szukania kompensat na Wschodzie. I tak np. zabójstwo, popełnione na księciu Michale Obrenowiczu w parku Topczydere, dostarczało dworowi wiedeńskiemu wygodnego pretekstu do interwencji w Białogrodzie, gdzie stronnictwa walczyły z sobą na zabój, a na tronie zasiadł młody chłopiec. Zamiast wyzyskać to położenie w samolubnych celach, rząd wiedeński wystąpił u W. Porty o firman, zatwierdzający dziedziczne prawa rodu Obrenowiczów do tronu Serbskiego. Kiedy w 1875 roku wybuchła nowa faza kwestyi wschodniej, niemal powszechnie przewidywano, że wojska austriackie wkroczą do Białogrodu, aby Austria

na wszelki przypadek miała sobie zapewnioną rekojmie. W Białogrodzie samym bez wszelkiego oburzenia, raczej z sympatyczną ciekawością, wyglądano przybycia wojsk austriackich. Nietylko to nie nastąpiło, ale przeciwnie, Austria na kongresie berlińskim wystarała się o dość znaczne powiększenie Serbii, potem zaś sprzyjała zamienieniu tronu książęcego na królewski. Później przypuszczano, że Austria zmusi króla serbskiego do przyjęcia konwencji wojskowej na wzór tej, którą Prussy w 1866 roku zawarły z południowymi państwami niemieckimi. Ale i to przypuszczenie okazało się mylnem. Niczem rząd wiedeński nie zaznaczył, że pragnie wywierać wpływ niesłuszny na sprawy serbskie, lub zagrażać niepodległości tego małego sąsiada.

Podobnie miała się rzecz z Mołdawo-Wołoszą, czyli dzisiejszą Rumunią. Ileż to nastrożono się Austrii sposobności do zabrania tej prowincji! W roku 1848 Anglia i Francja popychały Austrię w tę stronę. Potem znowu w czasie wojny krymskiej otwierała się ta sama perspektywa. Turcy wtedy chętniej byłaby odstąpiła Austrii Rumunię, niż to później uczyniła z Bośnią. Jedyną rzeczą, jaką W. Porta miała do stracenia w Rumunii, był haracz, któryby się był dał bardzo łatwo skapitalizować, a oddając Rumunię Austrii, Turcy byłaby się z tej strony zabezpieczyła. Ale w Wiedniu i wtedy nie myślano o kompensatach na Wschodzie. Więc też nowa bardzo wygodna okazja do aneksji Rumunii, stracenie z tronu księcia Kuzy, minęła niewyzyskana, jak wszystkie dawniejsze. Dziś już o tem mowy nie ma, aby Austria zabrała Rumunię. Owszem, w stosunkach z tem małym królestwem dwór wiedeński ciągle składa dowody tych względów, które potężny winien okazywać słabszemu, ale których się w stosunkach międzynarodowych zwykle nie okazuje. I tak np. w sprawie komisji mieszanej dla ujść Dunaju, rząd rumuński wystąpił przeciw Austrii w sposób bardzo szorstki, nawet nieprzyzwoity, opierając się nietylko propozycjom wiedeńskim, ale nadto ogłaszając broszury po francuzku i niemiecku, w których Austrię wystawiano jako gwałciiciela praw Rumunii, gdy Austria domagała się tylko tego, co jej służyło na mocy traktatu wiedeńskiego i na mocy faktu, że Dunaj w swej głównej części jest rzeką austriacko-węgierską. Rząd wiedeński jednak nie posunął się do żadnego kroku nieprzyjawnego względem krnąbrnego sąsiada. Również umiarkowaną okazała się Austria w sprawie traktatu handlowego, w której to sprawie także napotkała wyraźną złą wolę ze strony Rumunii. Ostatecznie jednak w Bukareszcie musieli należycie ocenić lojalne i przyjazne zachowanie się Austrii, tudzież pewność, że w Wiedniu nie żywią żadnych samolubnych względem Rumunii zamiarów, więc też w ostatnich czasach jak się zdaje, rząd rumuński stanowczo zbliżył się do Austrii.

Ani więc w Serbii, ani w Rumunii Austria nie szukała i nie szuka kompensat za utraconą na Zachodzie pozycję. Ale Bośnia! Tak, Bośnia jest prowincją austro-węgierską i prawdopodobnie

na zawsze tak zostanie, ponieważ trudno przypuszczać, aby wszystkie wielkie mocarstwa, które podpisały traktat berliński, miały wezwać Austrię do ewakuacji Bośni. Ale czyliż to na seryo można nazwać kompensatą za Lombardję, Wenecję i pierwszorzędną rolę w Niemczech. Z pewnością, nie. Nie szukając kompensat, lecz zmuszona do tego chronicznie powtarzającymi się w tej ościennej prowincyi rozruchami, które rząd wiedeński narażały na znaczne wydatki i na możliwe niebezpieczeństwa, Austria wreszcie z ręki kongresu berlińskiego przyjęła administrację Bośni i Hercegowiny, uznając w teorii zwierzchnictwo Turcyi. Gdyby Austria była państwem zaborczem, dość było powołać się na dawną przynależność Bośni do Chorwacyi. Jako król chorwacki, cesarz austriacki i król węgierski mógł zabrać Bośnię, gdyby był chciał naśladować przykład innych zdobywców. Tymczasem, ileż to kosztowało trudów, aby sejmy wiedeński i peszteński skłonić do zgodzenia się na okupację! W Peszcie hr. Andrassy naraził całą swą popularność na szwank, skłaniając wreszcie sejm do odnośnych uchwał. W Wiedniu połowa stronnictwa rządowego w tej sprawie wypowiedziała rządowi (księcia Auersperga) posłuszeństwo, i tylko dzięki poparciu mniejszości autonomistycznej, traktat berliński został przyjęty przez radę państwa. A zatem można twierdzić, że Austria nie szuka kompensat na Wschodzie, że szanuje niepodległość swych małych sąsiadów, i że rekojmie bezpieczeństwa swego nie dopatruje w zaborach, lecz w sympatjach narodów, którą ją otaczają i w poparciu tych składowych narodowości państwa, które rachują, iż rząd da im gwarancją uszanowania historycznych praw i odrębności.

KALENDARZ.

Dziś: Popielec, Florentego i Piotra. Imię słowiańskie: Przedziśław.

Jutro: Macieja ap. i Zygfyda bisk. Imię słowiańskie: Bogusz.

Pojutrze: Wiktoryna i Wiktora mm. Imię słowiańskie: Sławobój.

Wschód słońca dziś o godzinie 6 minut 56, zachód o godz. 5. m. 30. Długość dnia 10 g. 33. m.

NABOŻEŃSTWA.

Jutro w kościele OO, Dominikanów nabożeństwo o godzinie 10 za duszę s. p. Jenerała Jana Skrzyneckiego i towarzyszy jego, poległych w roku 1831. Fundacya wieczysta.

W kościele św. Anny co czwartek o godz. 9 wotywa o św. Janie Kantym.

W kościele Bożego Ciała na Kazimierzu w każdy czwartek przez cały rok od godz. 6 tej do 9-tej rano wystawienie Najśw. Sakramentu w puszcze, z wyjątkiem tygodni: Bożego Naro-

dzenia, Trzech Króli, Wielkiej Nocy i Zielonych Świąt.

Jak post 40-dniowy sięga czasów najdawniejszej starożytności, gdyż Mojżesz i Eljasz uświęcali ważne dzieła swoje tym sposobem, tak i sypanie na głowy popiołu, które post 40-dniowy w świecie katolickim rozpoczyna, równie daleko sięga wieków ubiegłych. Dawni królowie Izraelitów, monarchowie starożytnego pogaństwa, czyniąc pokuty, sypani na głowę popiół, błagając Nieba o przebaczenie. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa, dzień pierwszy postu przeznaczony był dla pokutujących jawnogrzeszników; odziani w włosiennice, z obnażonymi nogami przyjmowali z pokorą popiół, jako oznakę pokuty. Później zwyczaj ten do wszystkich chrześcijan katolików został rozciągnięty; któż bowiem był i jest bez grzechu. Od tego pokornego uznawania nicości ludzkiej nie uwalniali się nawet mocarze świata, a s.m. Ojciec Szy co środa popielcowa popiół na głowę w upokorzeniu przed Bogiem przyjmuje, z tą tylko od innych różnicą, że Mu nie powtarzają zwykłych przy tej ceremonii wyrazów. Dziś zrana pomimo niewczasu ubiegłych ostatków, wszystkie kościoły napełniły się zaraz z wczesnym ranem, licznymi zebraniem pobożnych, którzy zapomniawszy już zupełnie o zabawach światowych, szli z kornem czołem bić przed Tym, którego acz sprawiedliwość straszna, miłosierdzie i dobroć dla uciekających się do Niego są nader wielkie.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Kraków dnia 23 lutego 1887 r.

Popielec nareszcie zawitał. Turcy mówią, że karnawał dla chrześcian to jakiś napad paroksyzmu szaleństwa, które się dopiero wówczas kończy, kiedy im ksiądz rozumem sproszkowanym głowy posypie. Może i mają nieco słuszności synowie Machometa, bo jakkolwiek zwyczaj wszystko uświęca na świecie, nawet obnażanie się młodych panienek na balach i rozbijanie przechodniów bieciami, niejednemu z nas, gdyby to nie weszło w nasze życie, dziwną wydawałaby się ta zmiana, co się u nas w dniu dzisiejszym objawia ze wszystkimi i wszędzie. Witamy cię spokojna praco ranna, witamy cię wieczorna pogawędka, witamy was wszystkie ciche zajęcia i zabawy, coście przez siedm tygodni zepchnięte były w otchłań zapomnienia przez gwarany szal karnawałowy. Wyszumiała się młodość roku, przeszedł czas zabaw, rok 1887 wchodzi już w prawa i obowiązki lat poważnych i rozsądnych, czas mu pomyśleć o lepszem spożytkowaniu policzonych chwil jego, czas mu działać i położyć swoją cegiełkę do ogólnej budowy, jak to czyniły poprzedzające go lata, jak to i jego następcy czynić będą. Nie żałujmy chwil minionych, musiały one przejść tak, jak przyszły, ale za to syci zabaw różnego rodzaju, lepiej i chętniej starajmy się spożytkować dni, które zostały jeszcze przed nami.

Ostateczny wynik. Na dochód balu akademickiego, który się odbył dnia 15 b. m. nadesłał jeszcze W. W. P. P. J. Mg. Rektor Stanisław hr. Tarnowski 50 fl. Dr. Matejko 30 fl. hr. Stefan Fredro 20, Prof. Dr. Obaliński, delegat hr. K. Borkowski, Prof. Dr. Straszewski, Prof. Dr. Kasperek, Dr. Kohn, po 12 fl. Najprzew. X. biskup Krasieński, Prof. Dr. Riedel, p. z Młockich Slaska, Prof. Dr. Creizenach, Prof. Dr. Krzymuski, Radca Szymkiewicz, ks. Helena Sanguszkówna, Prof. Dr. Malinowski, Prof. Dr. Browicz, Prof. Dr. Bochenek po 10 fl.; Książę Windisch-Grätz, Czesław Kieszkowski, Prof. Dr. J. Rosenblat po 15 fl.; Henryk Feintuch 9 fl. Doc. Dr. Mars, Dr. L. Boroński, Doc. Dr. Milewski, Jawornicki, M. Wasiutyński, Schreder, Doc. Dr. Goebel po 7 fl. hr. Geldern Edmund, Prof. Dr. Iskrzycki po 6 fl. Henryk Kieszkowski, podpułk. Miłkowski, Aleks. Seifert, H. Czerny po 5 fl. razem wszystkich datków za karty honorowe 990 fl. i nadatków przy sprzedaży biletów 140 złr. Ogółem dochód z balu wynosił

brutto 2255 fl.
Rozchód 862 „

Pozostaje tedy czystego 1393 fl

Za 67 kuponów odciętych od karnecików i zebranych w czasie balu wypłacił komitet 67 złr. wskazanym Towarzystwom i zakładom.

Podając rezultat ten, jak na rok obecny nadzwyczaj świetny, do wiadomości ogółu, Komitet czuje się w obowiązku złożenia wszystkim, którzy łaskawymi datkami raczyli się przyczynić do pomnożenia funduszu Towarzystw pomoc niezamożnym kolegom noszących, jak również i tym, którzy w jakikolwiek sposób pracę jego ułatwić się starali, — serdeczne, staropolskie: „Bóg zapłać!“

Za komitet

Fr. Michalik

Prezes Tow. Wzaj. P. U. U. J.

Dziś jako w rocznicę śmierci Zygmunta Krasieńskiego i jego syna Zygmunta odprawiła się za ich dusze Msza święta w kościele św. Barbary o godzinie 9-tej przy liczny udział wielbicieli nieśmiertelnego poety.

Na benefis p. Edmunda Rygiera odegraną zostanie w Sobotę tragedia p. Jana Gdamskiego p. t. „Larik“. Utwór powyższy zalecony został na konkursie warszawskim, wiele jednak głosów przyznało mu wyższe zalety, niż nagrodzonej tragedii „Albert wójt“. Po ogłoszeniu „Larika“ drukiem najpierw w „Ateneum“, później w oddzielnej książce, krytyka warszawska oddawała utworowi temu wielkie pochwały. Ze stanowiska scenicznego tę wielką budzi ciekawość, iż będzie to pierwsza tragedia, wprowadzona na repertuar przez dzisiejsze kierownictwo sceny.

Na przedstawienie „Larika“ wybiera się do Krakowa oprócz autora kilku krytyków z Warszawy.

Kulig. W poniedziałek o godzinie 5-tej popołudniu wyruszyło z domu pp. Brzeskich liczne grono gości kuligiem do pp. Beymów, właścicieli Sulkowa pod Wieliczką. Długi szereg sań i powozów, z których wyglądały czerwone krakuski zwracał uwagę ciekawych, nieprzwykłych do widoku tak rzadkiej dziś już wyprawy, aż zostawiając za sobą czerniejące na tle śniegu, malowniczo rysujące się mury Krakowa, szybko przebył 2 mile zajechawszy przy trzaskaniach z bicia przed dwór w Sulkowie.

Zrzuciwszy futra szybko zeszykował się orszak weselny w malowniczych krakowskich kostiumach i 12 hożych par z starostą i organistą wpadło do salonu gospodarstwa, prosząc o gościnę. Po prześniętym krakowiaku, urozmaicanym śpiewkami państwa młodych (p. Mil. i pna Now.) starostwa (p. Bar. i pni Gach.) i niesłychanym humorem i dowcipem organisty p. Gołuch. z Wieliczki, rozpoczęły się tańce.

Prawdziwie staropolska gościnność i serdeczność gospodarstwa, wyborna muzyka salinarna z Wieliczki i pyszne przyjęcie sprawiły, że bawiono się do godziny 9 rano i zakończono tradycyjnym białym mazurem ochoczą zabawę. Koło południa dopiero powrócili goście krakowscy, uwożąc ze sobą przyjemne wspomnienie z chwil przebytych w gościnym dworze Sulkowskim.

Z karnawału. Uspić można czytelnika odpoczywającego po siedmiotygodniowych trudach karnawału sprawozdaniem z zabaw, które się wczoraj odbyły. Jak w przededniu śmierci, lub użyjmy weselszego porównania, jak panna w przeddzień ślubu resztkami wesołości pensjonarskiej zmianę losu pokrywająca, tak i karnawał, zanim uległ wszechpotężnemu panowaniu śledzia i popiołu, długo od zmiany losu się wzdragał. Z pomiędzy wielu zabaw, które się odbywały, zasługuje na wyróżnienie urządzona w domu pp. Kr., gdzie w dobranem kółku ochoczo się bawiono, a uprzejmość gospodarstwa dawała zabawie animuszu i werwy. Bawiono się w gronie nadobnych tancerzek doskonale, a sylf redakcyjny na tej zabawie obecny wypisał cały szereg uroczych aniółów i „anielic“ (źródłostów: Aniela, przyp. zecera), które mu redakcja skreśliła. Karnawał skończył się, a skończył żwawo, jakby wśród najlepszych czasów.

Nastaje pora nudnych rautów, gdzie prawdopodobnie usłyszymy znów „Hagarę na puszczy“ i „Czarny szal“. Sylf zmieni się tam na satyrę.

Caveant consules. Wieczorem dnia wczorajszego koło godz. 10tej wyszło z szynku pod l. 4 na Małym Rynku czterech niedorostków w wieku

14—16 lat w stanie zupełnie pijanym. Po głośniejszym naradzie, gdzieby dalej kończyć karnawał, uznali „mężowie przyszłości“ za stosowne powrócić na łono świeżo opuszczonego przybytku, co też i uczynili. Czyżby ustawa o pijaństwie obowiązywała tylko ludzi dojrzałych?

Uczta śledziowa. Przypominamy, że dzisiaj t. j. we środę odbędzie się w kole art.-lit. uczta śledziowa.

Echa karnawałowe. D. 19 bm. podejmowali u siebie prof. Gustawiczowie liczne grono przyjaciół i znajomych z prawdziwą staropolską gościnnością. Gustowne toalety i ładne twarzyczki pięknej połowy rodzaju ludzkiego były ozdobą, którą się zachwycano, a młodzież odznaczała się ochoczością w tańcu i zabawie. Wśród odpoczynków, młodzież pisała się deklamacyami i śpiewem chórowym, prowadzonym przez p. L. Mł. i T. Rz., co nader do urozmaicenia i uprzyjemnienia wieczorku się przyczyniło. Zabawę zakończył o 7 godzinie rano trzeci z rzędu mazur, tak zwany biały, ochoczo prowadzony przez niestrudzonego gospodarza gości podejmującego. Do mazura tego stanęło 20 par dziarskich. Staropolskie: „Kochajmy się“ było ostatecznem hasłem zakończenia zabawy.

Z kasyna powszechnego. Szereg wieczorków kasynowych zakończył się wczoraj wesoło. Do pierwszego kadryla stanęło przeszło 100 par a do mazura 80. Tańce bardzo pięknie prowadził p. Skw. a mazur kolorowy wywołał powszechne uznanie dla niestrudzonego, a zawsze tak pomysłodawcy aranżera. Z pań jaśniały urodą, wdziękiem i gustownym strojem pp. E. Z. Jos., Zwir., Żel., Kor. Ochocza zabawa przeciągnęła się aż do godziny 5, a hoże damy z żałością opuszczały salę kasyna, która tyle „tajemnic sere“ w ciągu karnawału natworzyła, a tyle wspomnień miłych spędzonych chwil po sobie zostawiła. Imieniem więc pań, którym zawsze na usługi stoimy, wyrażamy podziękowanie wydziałowi kasyna za te „chwile“, a sami czekamy aż „serc tajemnice“ odsłonią się na ślubnym kobiercu, gdzie młode pary ukłęką. Oby ich było jak najwięcej.

Pogrzeb. Ogromny orszak publiczności i młodzieży towarzyszył wczoraj konduktowi pogrzebowemu nieodżałowanego obywatela i patrioty Fr. Ks. Pietraszkiewicza. Kondukt żałobny prowadził ks. Szczeniowski.

Wystawa obrazów Antoniego Piotrowskiego z wojny serbsko-bułgarskiej otwartą zostanie w Lan-gierówce w przyszły Piątek.

Ostatki obchodzono nie tylko w domach prywatnych, ale i wielu instytucjach towarzyskich. Między innymi w kole literacko-artystycznym zebrała się spora gromadka członków już tylko „od różańca“, a nie „od tańca“, i przepędziła wspólnie ostatnie chwile karnawału. Oprócz przedstawicieli literatury i sztuki, zebrał się i przedstawiciele stanu nauczycielskiego, adwokackiego, instytucji finansowych i przemysłu.

Wesoła rozmowa przy dźwiękach fortepianu, śpiewach z oper narodowych i kieliszku wina, przeciągnęła się do północy.

Jeszcze jedno echo karnawałowe. Reporter nasz wracając wczoraj zrana z „wycieczki po fakta“ do kroniki, usłyszał za sobą następującą, dosłownie przez nas przytoczoną rozmowę:

— Jakże się bawiliście?
— Wybornie. Młodzieży było dużo, stroje skromne, ale gustowne, przytem ogólna wesołość.
— Któż prowadził tańce?

— Staszek — i bardzo dobrze się wywiązał.

Wciąż nadskakiwał Zosi, widać się zakochał.
— Ja bardzo żałowałam, że nie mogłam. Taniec to moja rokosz, — a bal publiczny w wielkiej sali lubię nad wszystko. Jaka to szkoda, że się jutro kończy karnawał.

Nastąpiły dwa westchnienia. Reporter zaciekawiony z czyich ustek wyszły te westchnienia, oglądał się i zamiast dwóch „eleganckich uroczych dziewczeczek“ jakie w wyobraźni jego się malowały, ujrzał... dwie Kachny czy Marysie, dające z koszykami po mięso i bułki „dla starych.“

W Piątek odbędzie się walne zebranie Stowarzyszenia nauczycielek.

Nadzwyczajne posiedzenie Rady Miasta z dnia 22 Lutego 1887.

(Dokończenie).

R. m. Rzewuski mówił mniej więcej tak:

Wdzięczni być musimy Komitetowi za młodzieńczą energię, ale czy się da spełnić cel wystawy, który leży w pouczeniu się i zaznajomieniu z postępem przemysłu, a również w przysporzeniu funduszu miastu. Od czasu lwowskiej Wystawy, postęp jest znaczny i każdemu widoczny, ale funduszów miasto nie zyska, a to z powodów, że na szczególnie natrafia Wystawa okoliczności. — Wprawdzie, mówi mowca, mieliśmy za trzech prezydentów dawniejszych wiele zjazdów, co ścigały prawie naród cały do miasta, ale były to zjazdy improwizowane, z serca do serca płynęły. W Rosji i Księstwie niedozwolone, ścigały tutaj na uroczystość pogrzebu Kazimierza Wielkiego, odnawiania berła Matejce, dwóchsetną rocznicę Jana III., lub Jubileusz Kraszewskiego, bo takich nikt nigdzie nie mógł urządzić. Wystawa zaś jest kosmopolityczną, nie ma tej siły pociągającej, a zrazem dziś w Rosji i w Prusach bankructwa i sprzedaż ziemi na porządku dziennym, więc kóż pieniądze znajdzie? Rozważmy i sytuację polityczną, zachmurzony horyzont. a u nas w Galicyi, gdy miliony na wojsko idą, to choćby wojny nie było, ogólna nędza nie wystarczy na urządzenie interesującej o tyle Wystawy, aby wydany grosz nam wrócił. Nędza u rzemieślnika nie da mu czasu do sporządzenia sprzętu na Wystawę, a obywateli i rolnicy nie chcieli jej nawet. Mowca kończy tem, że chęci dobre muszą być też na czasie, a Wystawa na czasie nie jest i choćby już daleko wstępne kroki zaszły, czas się jeszcze cofnąć. Ponieważ Wystawę improwizować nie można, a sytuacja jest groźną, miasto ma wydatki a dochody ubywają, należy na dziś przejść do porządku dziennego nad subwencją i gwarancją dla wystawy.

R. m. Dr. Horowitz sądzi, że należy wrócić na pole praktyczne, gdy Rada nie ma kompetencji rozstrzygać o odbyciu Wystawy, ale Komitet. Rada może tylko zrobić, co do niej należy, to jest dać subwencję i gwarancję lub nie. Byłby za wnioskiem sekcji, ale wobec trwożliwości radców kilku i groźnej sytuacji wnosi, aby dać obecnie 5000 złr. a w czerwcu resztę 5000, gwarancją zaś do wysokości 10.000 złr.

R. m. Dr. Zoll sądzi, że ponieważ sytuacja może się do kwietnia wyjaśnić a może i dziś, gdy Bismark zyska septennat. to Rada musi uchwalić coś, gdy inne miasta i Sejm już dały. Wyjścia innego nie widzi i jest za wnioskiem Dra Horowitza.

R. m. Dr. Faustyn Jakubowski nie chce polemizować z r. m. Rzewuskim, ale sądzi, że wystawa to nie parada, ale właśnie środek do poznania braków w przemyśle krajowym. Wystawa bywa wszędzie pierwszym etapem jego rozwoju. Tak było na Węgrzech. Wszak sami rzemieślnicy obierać chcą i obeślą wystawę. Nad groźną sytuacją także zastanawiał się Komitet, a jeśli mimo to wystawę urządza, więc należy pomódz. Zresztą jest za wnioskiem Dra Horowitza.

R. m. Rzewuski cofa swój wniosek, jednak ze sprostowaniem, że jeżeli wedle słów Dra Jakubowskiego rolnicy byli przeciw obciążeniu wystawy, to on znowu nadzwyczajnego nie w swym wniosku nie powiedział. Zabierają jeszcze głos r. m. Gwiazdomorski, aby czekać przynajmniej uchwały pełnego komitetu, czy wobec „dermal” inżynierzy zechce wystawę urządzić i w odpowiedni plac się znajdzie i kończy: „Wybieraliście komitet, nie plac, to wybór zostawić należy komitetowi”. W uzasadnieniu własnego wniosku zabiera głos r. m. Romanowicz i wnosi, aby 1000 złr. tylko wypłacić a resztę do wysokości 10.000 na każdorazowy dalszy wniosek sekcji, ale ratami. Motywuje to mowca sytuacją groźną polityczną od 100 lat, a może nigdy w Europie niebywałą, że choć Wystawa już ze względu położenia Krakowa niejako będącym sercem narodu — u-

dać się musi, jednak nie podziela optymizmu dra Zolla, bo i septennat może nie wystarczyć. Dalej i stan kasy miasta wskazuje oszczędność o tyle, aby nie narażać się na nieostrożne wydatki a wreszcie i to, że rzeczywiście pod jesień położenie się wyjaśni. Nadto stawia wiceprezydent J. Friedlein wniosek, aby subwencję zniżyć do 5000 i dać odrazu, „bo kto odrazu daje, 2 razy daje”, na co i r. m. dr. Rosenblatt się zgadza, ale z warunkiem, aby wypłatę uczynić zależną od uchwały pełnego komitetu, czy Wystawę urządzi.

R. m. Jakubowski jeszcze raz zaznacza, że należy stać na straży funduszów, ale też i godności miasta, a czy Komitet pełny uchwali Wystawę, to czekać trudno, bo komitet wykonawczy robi plany, kosztorysy, koresponduje, a na te wydatki mieć powinien. Nie rozumie mowca zniżenia subwencji i sądzi, że jest obrywaniem z góry, aby sztukować z dołu, bo w takim razie gwarancja pokryje subwencją zniżoną w razie deficytu. Na tem dyskusję co do subwencji zamknięto, a nadto postawił dr. Rosenblatt poprawkę, raczej określenie gwarancji w ten sposób, jak to i r. m. Jakubowski przyznał, aby fundusz gwarancyjny nie odpowiadał za szkody, ubytki i zniszczenie przedmiotów nadesłanych, jak to wszystkie czynią Wystawy. Na tem wyczerpano dyskusję. Przewodniczący dr. Szlachetowski poddał kolejno wniosek sekcji z poprawką r. m. Birnbauma, po zgłoszeniu się sprawozdawcy, pod głosowanie, co rada też większością uchwala. Dalej przyjęto wniosek dra Horowitza co do dwukrotnej wypłaty subwencji po 5000 obecnie i w Czerwcu, wreszcie dra Rosenblatta, co do zakresu gwarancji przyjęty 16 głosami, gdy tylko 31 radców znalazło się w sali. Z powodu braku kompletu odroczone posiedzenie, a poufne też nie mogło przyjść do skutku. Posiedzenie zamknięto o godz. 3/4 8 wieczorem.

Kronika literacka i artystyczna.

Konkurs. Redakcja Biblioteki warszawskiej ogłosiła zadanie konkursowe na temat: „Obraz historii literatury polskiej w XVII-ym wieku”. Warunki materialne konkursu są następujące: Nagroda wynosi rs. tysiąc. Termin składania prac w redakcji Biblioteki warszawskiej (Nowy-Swiat, nr. 41) oznaczają się na d. 1szy marca r. 1889-go. Prace nadesłane zaopatrzone być mają przez autorów godłem, które znajdować się winno, wypisane na dołączonej do pracy kopercie zapieczętowanej, a zawierającej imię, nazwisko i miejsce pobytu autora. Rękopis wynagrodzony pozostaje własnością autora, który obowiązany ogłosić go drukiem w ciągu roku po przyznaniu nagrody. Gdyby tego nie uczynił, redakcja Biblioteki warszawskiej wydać może uwiecznione dzieło na swoją korzyść. Obszerniejszy program, wydany przez redakcję B. W., obejmuje wskazówki dla autorów, pragnących brać udział w konkursie.

W tych dniach odbyć się ma w Petersburgu koncert p. Franciszka Cieślowskiego, tenorzysty opery warszawskiej, przy współudziale p. Domańskiego, skrzypka, i p. Cabel'a, artysty.

Rozprawy przed Sądem przysięgłych.

- Lutego 24. Żelazny Tomasz, zabójstwo. Przewodniczący Radca Höflich.
„ 25. Kupferschmidt Abraham, oszustwo. Przewodn. Radca Nowotny.

Własne telegramy Kurjera.

Berlin 22 lutego. Dotychczas wybranych jest: 26 rządowców, 23 opozycjonistów, pomiędzy ostatnimi: 4 z centrum,

5 socjalistów, 1 welf, 1 postępowiec i 12 alzatczyków. W Berlinie zyskali socjaliści 25000 głosów więcej aniżeli podczas ostatnich wyborów w r. 1884. W Bydgoszczy, gdzie w r. 1884 przy pierwszym wyborze zwyciężył rządowiec przyjdzie tym razem do ściślejszego wyboru pomiędzy rządowcem a polskim kandydatem.

Berlin 22 lutego. W Berlinie oddano w ogóle 72000 głosów za siedmioleciem, zaś 160000 głosów, a więc o 15000 więcej jak dwa razy tyle, przeciwko rządowi. Socjalistycznych głosów w Berlinie było 93000.

Berlin 23 lutego. Wszystkie doniesienia z prowincji konstatują znaczną utratę głosów stronnictwa postępowego a natomiast olbrzymi wzrost głosów socjalistycznych. Wedle dotychczas wiadomych rezultatów wyborczych zdaje się, że zwolennicy siedmiolecia stanowczą uzyskali przewagę nad opozycją. W Hamburgu zwyciężyli socjaliści Bebel i Dietz. W Saksonii nie wybrano żadnego postępowca, ani też żadnego socjalistę. Z Poznańskiego i Prus brak dotychczas wszelkich wiadomości.

Berlin 23 lutego. Nowa ustawa kościelna dla Prus, którą rząd wniesie w parlamencie, składa się z pięciu artykułów i zawiera znaczne ustępstwa dla Watykanu. Ustanawia ona, że odtąd ustaje państwowy przymus trwałego obsadzenia probostw, dalej zezwala duchownym zakonem i zgromadzeniom, na mocy zezwolenia ministerstwa państwa, osiedlać się w Niemczech, jako też urządzać tamże nowe stacje. Uzasadnienie ustawy podnosi, że zadaniem jej jest wytworzenie takiego stosunku pomiędzy państwem a kościołem katolickim, któryby zadawalniał wzajemnie obydwie strony interesowane.

Wiedeń 23 lutego. Wedle programu dla podróży pary cesarzewiczowskiej (ostatecznie ułożonego podczas bytności we Wiedniu namiestnika Zaleskiego i marszałka Tarnowskiego) przypadnie przyjazd arcyksięcia Rudolfa z małżonką do Krakowa na dzień 26 czerwca. Cała podróż po Galicyi i Bukowinie obejmie tylko 27 dni. Z Krakowa uda się para cesarzewiczowska koleją transversalną a następnie kołami najprzód do Nowego Targu, ztąd nastąpi zwiedzenie Tatr. Z wyprawy tatrzańskiej przybędą dostojni goście do Gumnisk w odwiedziny do ks. Sanguszki.

Berlin 23 lutego. Dotychczas wiadomych jest 250 wyborów, pomiędzy tymi 142 rządowców, 68 opozycjonistów, a 42 wyborów ściślejszych. Opozycja ma dotychczas następujące krzesła pewne: Centrum 37, Alzatczyków 15, socjalistów 6, Polaków czterech i postępowców czterech. Parlament będzie zwołany przed odbyciem wyborów ściślejszych. Rueckert i Liebknecht wcale nie wybrani.

Główny redaktor i wydawca:
Kazimierz Bartoszewicz.

Odpowiedzialny Redaktor:
Bolesław Dembowski.

